

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐ
Ռ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«24» 08 2020թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 000065

Ձեռնարկողը՝

«ՍՎ Ջուր» ՍՊԸ

Կոմայքի մարզ, գ. Նոր գեղի,
Առողջարանային փ. 4-րդ փակուղի

Գործունեությունը՝ Արզնիի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 6/64
հորատանցքից արդյունահանման շրջակա միջավայրի վրա
ազդեցության գնահատման հաշվեկշիռություն
Կոմայքի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պաշտոնակատար՝

Ա. Թարգյան

Առդիր եզրակացությունը՝ 4 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

թիվ ԲՓ 000065

<<24>> 08 2020թ.

Կոտայքի մարզի Արզնիի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 6/64 հորատանցքի արդյունահանման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն

Ներածական մաս

Ձեռնարկող՝

«ՍՎ Զուր» ՍՊԸ

Փաստաթղթի տեսակը՝

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
գնահատման հաշվետվություն և

կից փաստաթղթեր

Գործունեության կատեգորիա՝

/Ա կատեգորիա/

Տեղադրման վայրը՝

Կոտայքի մարզ, Արզնի համայնք

«ՍՎ Զուր» ՍՊ ընկերությունը նախատեսում է Կոտայքի մարզի Արզնիի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 6/64 հորատանցքից հանքային ջուր արդյունահանել արդյունաբերական՝ շալցման նպատակով, 50 տարի ժամկետով:

Նկարագրական մաս. Կոտայքի մարզի Արզնիի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրը գտնվում է ՀՀ Կոտայքի մարզի Հրազդանի կիրճում, գետի ձախ ափին, Հանքավայրի մոտակայքից անցնում է բարեկարգ, ասֆալտապատ Երևան-Սևան մայրուղին:

Հանքավայրի տարածքի ծայրակետերի կոորդինատները ARM WGS 84 համակարգով.

x= 4464260 y= 8465250

x= 4464253 y= 8465148

Արզնիի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 6/64 հորատանցքը գտնվում է Արզնի համայնքի վարչական սահմաններում: Հորատանցքի բացարձակ բարձրությունը կազմում է 1280.0մ:

Հանքավայրի հանքային ջրերը կապված են Հրազդան գետի հին հովտի էֆֆուզիվ ալյուվիալ կոմպլեքսի հետ: Հորատանցքի հանքային ջրի հիմնական արդյունաբերական միջակայքը, որը համապատասխանում է կոնդիցիայի պայմաններին, տեղակայված է 50.0-67.0մ խորության վրա, երկրաբանական կառուցվածքը ներկայացված է խարամով, հրաբխային ավազով, ճեղքավորված անդեզիտաբազալտներով:

Հանքավայրի հանքային ջրի և ազատ ածխաթթու գազի շահագործումը սկսվել է 01.07.1966թ.-ի դրությամբ հաստատվել են 27.05.1967թ.-ին՝ նախկին ԽՍՀՄ Պաշարների Պետական Հանձնաժողովի (ՊՊՀ) կողմից (արձանագրություն թիվ 5164) և

01.01.2002թ.-ի դրությամբ, երեք հորատանցքերով վերահաստատվել են ՀՀ օգտակար հանածոների պաշարների գործակալության (ՕՀԴԳ) կողմից 30.06.2003թ.-ին (արձանագրություն թիվ 12): Պաշարները կարող են օգտագործվել՝ շալցման, բուժման և ազատ ածխաթթու գազի կորզման նպատակով: Հանքավայրի հանքային ջրի շահագործողական պաշարները կազմում են 19.14/վրկ կամ 1654.0մ³/օր, իսկ ազատ ածխաթթու գազի պաշարները՝ 4.5մ³/մ³ կամ 6.4գ/լ, որից, 6/64 հորատանցքով հանքային ջրի պաշարն ըստ В կարգի կազմում է 7.02/վրկ կամ 607.0 մ³/օր, իսկ ազատ ածխաթթու գազի պաշարներն ըստ В կարգի կազմում են՝ 0.3գ/լ կամ 0.2մ³/մ³: Ընկերության կողմից պահանջվող հանքային ջրի ջրաքանակը կազմում է 0.5/վրկ կամ 15768.0մ³/տարի: Հանքային ջրից ազատ ածխաթթու գազի կորզում չի նախատեսվում, քանի որ այդ պաշարների ծավալը փոքր է: Ազատ ածխաթթու գազը ընկերությունը կգնի Լիճքի ածխաթթվային հանքային ջրերի հանքավայրից:

Ներկայումս «Արզնի առողջարան» ՓԲԸ-ն հանքավայրի թիվ 6/64 հորատանցքից 0.23/վրկ կամ 7250.3մ³/տարի քանակությամբ հանքային ջրի արդյունահանումն իրականացնում է բուժական նպատակով:

Արզնիի հանքային ջրերը ածխաթթվային են (CO₂-97.0-99.8%), թույլ թթվային (рН-6.4-6.6): Թիվ 6/64 հորատանցքի ջրի ծախսը կազմում է 7.02 /վրկ, հանքայնացումը՝ 5.4-6.5գ/լ, ջերմաստիճանը՝ 16.4°C: Սպեցիֆիկ միկրոկոմպոնենտների չնչին քանակը չի գերազանցում թույլատրելի սահմանները: Հանքային ջրի մանրէաբանական կազմը բարվոք է և կարող է օգտագործվել շալցման, բուժական և ազատ ածխաթթու գազի կորզման համար:

Նախատեսվող գործունեության տարածքը «Արզնի առողջարան» ՓԲԸ-ից գտնվում է մոտ 100.0մ հեռավորության վրա: Հանքավայրի շահագործման ու շալցման համար նոր օժանդակ շինությունների կառուցում չի նախատեսվում: Ընկերությունն օգտվելու է գոյություն ունեցող ավտոճանապարհից և ինժեներական ենթակառուցվածքներից /գազատար, ջրատար, էլեկտրահաղորդման գիծ և կոյուղի/: «ՍՎ ԶՈՒՐ» ՍՊ ընկերությունը հանքային ջրի շալցման գործընթացը կիրականացնի «Արզնի առողջարան» ՓԲԸ հարակից տարածքում գտնվող շինությունում /որը նախկինում օգտագործվել է ընկերության կողմից/ որը օժանդակ շինությունների հետ միասին զբաղեցնում է 450մ² մակերես: Շալցման արտադրամասն իր օժանդակ շինություններով առանձնացված է 3մ բարձրություն ունեցող քարե պատնեշով և ապահովված է տեխնիկական ջրով:

Շալցման գործընթացը կկազմակերպվի առողջարանի տարածքում, թիվ 6/64 հորատանցքից՝ հանքային ջրի ըմպելասրահ տանող 2 դյույմանոց պոլիէթիլենային (խմելու որակի) խողովակաշարից, որտեղից ճյուղավորում կկատարվի դեպի հանքային ջրի շալցման արտադրամաս և ըմպելասրահ: Հեռավորությունը ճյուղավորման տեղից մինչև շալցման արտադրամաս կկազմի 70.0մ, իսկ ըմպելասրահ՝ 65.0մ: Հանքային ջրի շալցման արտադրամասում նախատեսվում է տեղադրել շալցման մեկ հոսքագիծ (պլաստիկ տարաներում շալցման համար), որի արտադրողականությունը ժամում կկազմի 3000 հատ 1.0 լիտր տարողությամբ շիշ: Շալցման արտադրամասը հագեցած է ժամանակակից տեխնոլոգիաներով և սարքավորումներով:

Գործունեությունն իրականացնելու համար «Արզնի Առողջարան» ՓԲԸ-ի կողմից տրվել է նախնական համաձայնություն՝ ըմպելասրահ տանող հանքային ջրի խողովակից օգտվելու և շալցման գործունեությունը կատարելու համար:

Շահագործվող ջրիավաք հորատանցքը կահավորված է վերերկրյա կառույցով և հորատանցքի բերանի շուրջը իրականացվել է ֆունդամենտի հուսալի հիդրոիզոլյացիա՝ մակերևութային աղտոտված ջրերի մուտքը դեպի հորատանցք բացառելու նպատակով: Հորատանցքի շուրջ կառուցված է առաջին (խիստ ռեժիմի) սանիտարական պահպանության գոտի՝ հորատանցքի ելքը հնարավոր աղտոտումից պահպանելու նպատակով: Ընկերության կողմից հորատանցքը շահագործվելու է փակ ռեժիմով:

գլխամասը և ջրագիծը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պետք է կահավորվեն համապատասխան սարքավորումներով՝ փականներ, չափիչ սարքեր, կապարակնքված ջրաչափեր, գազանջատիչ:

Պայմանավորված աշխատանքների բնույթով և տեսակներով, հանքային ջրի արդյունահանման իրականացմամբ /նախապատրաստական և շահագործման փուլեր/ լանդշաֆտի ամբողջականության, հողային ռեսուրսների, կեսաբազմազանության և մթնոլորտային օդի վրա զգալի ազդեցություններ չեն նախատեսվում: Գործունեության իրականացումը չի ուղեկցվում արտադրական և ընդերքօգտագործման թափոնների, ինչպես նաև արտադրական հոսքաջրերի առաջացմամբ:

Արգենիի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 6/64 հորատանցքից հանքային ջրի արդյունավետ և պատշաճ շահագործման համար «ՍՎ ԶՈՒՐ» ՍՊԸ կողմից **նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները.**

- ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի արդյունաբերական շահագործումը իրականացնել հատուկ ջրհավաք (կապտաժային) հորատանցքից կահավորված չժանգոտվող (խմելու որակի) խողովակաշարով՝ բնական ինքնահոսի պայմաններում՝ հանքավայրի հիդրոդինամիկ և հիդրոքիմիական պայմանները խախտելուց խուսափելու համար,

- ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի հորատանցքի շահագործումը իրականացնել հիդրոերկրաբանական պայմաններին, հանքային ջրերի հաստատված պաշարների քանակին, նրանց քիմիական կազմին, ջերմաստիճանին և ռեժիմին համապատասխան,

- իրականացնել հիդրոերկրաբանական ռեժիմային սիստեմատիկ ստացիոնար մշտադիտարկումներ (մոնիթորինգ) ջրհավաք հորատանցքի շահագործման ռեժիմի և տեխնիկական վիճակի նկատմամբ,

- ջրհավաք հորատանցքի գլխամասի կահավորում համապատասխան սարքավորումներով՝ փականներ, չափիչ սարքեր, կապարակնքված ջրաչափեր, գազանջատիչ:

Հանքավայրի շահագործման ու հանքային ջրի շահագործման արդյունքում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունը կարող է պայմանավորված լինել տեխնաձին ազդեցությունով, կամ արտակարգ իրավիճակներով: Այդ ռիսկը նվազագույնի հասցնելու և շահագործման աշխատանքների անվտանգությունն ապահովելու նպատակով «ՍՎ ԶՈՒՐ» ՍՊԸ ընկերության կողմից նախատեսվում է հանքային ջրերի շահագործմանը զուգահեռ իրականացնել հորատանցքի շահագործման ռեժիմի, ջրի որակական, քանակական բնութագրերի և տեխնիկական վիճակի ուսումնասիրություններ՝ ջուրը աղտոտումից, սպառումից և տեխնաձին վնասակար ազդեցությունից զերծ պահելու նպատակով: Նախատեսված է նաև ջրի ծախսի, ջերմաստիճանի, ճնշման (մակարդակի) և հողի մշտադիտարկումներ (մոնիթորինգ), ինչպես նաև ջրի նմուշարկումներ և լաբորատոր հետազոտություններ՝ կոշտությունը, հանքայնացումը, չոր նստվածքը, թթվայնությունը, ջրի ֆիզիկական հատկությունները, ինչպես նաև գնահատելու հանքավայրում քանակական և որակական փոփոխությունները որոշելու համար: Նշված միջոցառումներն իրականացնելու նպատակով յուրաքանչյուր տարի նախատեսվում է ծախսել 700.000 դրամ, իսկ խախտված տարածքների վերականգնման նպատակով նախատեսվում է ծախսել 200.000 դրամ:

Պատճառաբանական մաս. Նախատեսվող գործունեության փորձաքննական գործընթացին մասնակցել է առողջապահության նախարարությունը, Կոտայքի մարզպետարանը: Դիտողությունների և առաջարկությունների արդյունքում հաշվետվությունը լրամշակվել է: Նախնական գնահատման հայտի և հաշվետվության փորձաքննության փուլերում, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, Կոտայքի մարզի

Արզնի համայնքում անցկացվել են հանրային քննարկումներ գործունեության իրականացման վերաբերյալ, որը հանրության կողմից արժանացել է հավանության:

Նախատեսվող աշխատանքների բնույթով և տեսակներով պայմանավորված՝ շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա հանքային ջրի արդյունահանման բացասական ազդեցությունը նվազագույն է: Նախատեսվող գործունեությունը չի ուղեկցվում արտադրական և ընդերքօգտագործման թափոնների առաջացմամբ, մթնոլորտային արտանետումներով, ինչպես նաև վտանգավոր արտահոսքերով:

Նախատեսվող գործունեության իրականացումը կապահովվի շուկայի պահանջարկը, իսկ Արզնի համայնքում կստեղծվեն աշխատատեղեր, ինչն էլ կնպաստի բնակչության սոցիալական պայմանների բարելավմանը և կենսամակարդակի բարձրացմանը:

Փորձաքննական պահանջներ

1. Արզնիի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 6/64 հորատանցքից հանքային ջրի արդյունահանման ընթացքում առաջնորդվել առողջապահության նախարարի «Խմելու տնտեսական նշանակության ջրմուղների եվ ջրամատակարարման աղբյուրների սանիտարական պահպանման գոտիներ» N2-III-Ա2-2 սանիտարական նորմերը և կանոնները հաստատելու մասին» 2002թ. նոյեմբերի 29-ի թիվ 803 հրամանի և կառավարության «Ստորերկրյա ջրերի շահագործական պաշարների և կանխատեսումային ռեսուրսների դասակարգումը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի փետրվարի 2-ի N94 որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության 2012թ. նոյեմբերի 22-ի 1480-Ն որոշման պահանջներով:

2. Հաստատված պաշարների քանակին, որակին և ռեժիմին համապատասխան հանքային ջրի արդյունահանումն իրականացնելու նպատակով, անհրաժեշտ է ըստ ժամանակացույցի ապահովել հորատանցքի շահագործման ռեժիմի ու տեխնիկական վիճակի և ջրի ծախսի, ջերմաստիճանի և այլ պարամետրերի նկատմամբ մշտադիտարկումներ և նմուշարկումների իրականացումը:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ

«ՍՎ Զուր» ՍՊԸ կողմից ներկայացված Կոտայքի մարզի Արզնիի ածխաթթվային հանքային ջրի հանքավայրի թիվ 6/64 հորատանցքից հանքային ջրի արդյունահանման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

Տնօրենի տեղակալ

Գ. Գևորգյան

Մասնագետ

Հ. Ալեքսանյան

